

La tribuna

L'economia empitjora... i el Govern s'ho mira

Les proves i els indicadors econòmics són esclatants: el mal és molt profund

JAUME
Bartumeu

Malgrat totes les operacions propagandístiques que el govern de DA ha anat desplegant els darrers dos anys, fiant-ho tot a l'arribada d'inversió estrangera que havia de revifar l'activitat econòmica, la situació no fa més que empitjorar-se.

La síntesi dels indicadors socioeconòmics d'Andorra 2013, que acaba de publicar el servei d'Estudis de BPA, és una lliçó de realisme.

Dijous passat, en l'entrevista que em va fer la periodista Gemma Rial a la Televisió Andorrana ja em vaig referir a part d'aquells indicadors, que retrocedeixen i cauen en gairebé tots els sectors i conceptes.

Baixa la població: del 2011 al 2012 hi ha 1.869 persones menys vivint a Andorra. Una disminució del 2,4%.

Com a conseqüència, en part d'aquesta disminució de la població el nombre d'assalariats també ha retrocedit el 2012 un 3,4% respecte al 2011: 1.270 persones menys. La cons-

trucció acumula una caiguda del 52% i fins i tot el comerç, que és el sector que més ocupació genera, ha vist reduir en 339 treballadors menys, un descens del 3,6%, els seus efectius.

En mig d'aquesta davallada el salari mitjà dels assalariats s'ha reduït en tots els principals sectors de l'economia.

Les matriculacions de vehicles s'han reduït un 10,5% i les transaccions immobiliàries presenten una reducció del 15,1% en relació al 2011. Diu el Servei d'Estudis de BPA que, en conjunt, «... les xifres del 2012 representen gairebé una cinquena part de les del 2005, any en el qual el valor de les transmissions immobiliàries va superar els mil milions d'euros».

Les importacions de productes, conseqüència evident de la caiguda de la població i el descens de l'activitat comercial, van disminuir un 5,5% l'any 2012. Una xifra inferior a la de l'any 2000. Si es descompta de les importacions els carburants el resultat és pitjor: les importacions s'han reduït un 7,5% el 2012.

Les dades del Servei d'Ocupació assenyalen que hi ha 1.138 inscrits com a demandants de llocs de treball el 2012, un 41,9% més que el 2011.

Les persones que van accedir a una prestació econòmica per desocupació

van ser 128, un 60% més que el 2011.

Comptat i debatut es constata que només hi ha dos sectors que aguanten: els carburants i el sector bancari.

L'any 2012, les importacions de litres de carburants s'han mantingut estables respecte del 2011. Sortosament estem parlant d'un sector que, com diu el Servei d'Estudis de BPA, està «... molt vinculat al consum turístic i sensible al diferencial de preus entre Andorra i els països veïns».

Augmenten en un 13,9% els recursos gestionats l'any 2012 pels bancs d'Andorra. La suma d'aquests recursos constitueixen un màxim històric

superant els bons nivells ja assolits el 2011.

Tal i com deia també la setmana passada, en una interpel·lació al Govern sobre les relacions amb Brussel·les vinculades a l'activitat financera, hem de tenir molt present que no podem badar. Hem de reforçar i defensar la plaça financera andorrana i fer un treball institucional per refermar la bona reputació del sector bancari.

És una qüestió d'interès general. Però el govern de DA ens sembla que va massa a remolc dels esdeveniments i de les pautes que ens assenyalen des de fora.

En unes declaracions de la setmana passada, el ministre d'Exteriors, **Gilbert Saboya**, ha hagut de reconèixer que la inversió estrangera arriba amb comptagotes i que unes eventuais conseqüències positives, per a la reactivació econòmica, no es notaran fins d'aquí a cinc anys. Tota una confessió pública del fracàs d'aquells que es van autoproclamar «els millors».

AQUESTS «millors» de DA no s'han pas cansat durant dos anys de parlar de la crisi com si es tractés d'un mal de dents, és a dir d'un mal moment que calia passar. Però les proves i els indicadors econòmics són esclatants: el mal és molt més profund.

Només els curts de gambals poden mantenir que el mercat sabrà adaptar-se tot sol.

Fins i tot els millors teòrics liberals europeus han acabat limitant les virtuts del mercat a la capacitat que té de trobar recursos, de manera òptima, a curt termini.

Pel contrari, quan apareixen les ruptures cal fer una crida a la racionalitat prospectiva, que no pot trobar el mercat tot sol.

El creixement de l'economia andorrana només es pot articular a partir de dos motors. El consum, que dissortadament encara hauria d'afluir aquest any. I la inversió, que en lloc d'avançar recula a causa de la constant reducció dels marges de benefici de les empreses i de la persistent desconfiança dels inversors. Desconfiança alimentada setmanalment pel quadre d'inseguretat jurídica que es va dibuixant.

Quan els empresaris europeus, o de més lluny, valoren els pros i contres de crear empreses o de tirar endavant projectes empresarials a Andorra, ho volen fer sobre unes bases clares i avantatjoses.

El govern de DA ha perdut dos anys. ≡

Conseller general i membre de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra